

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра менеджменту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____
(підпис)
“ ” _____ 2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр**

зі спеціальності 073 Менеджмент

на тему: «Управління конкурентоспроможністю логістичного підприємства»

Виконавець:
студент факультету економіки та
управління підприємництвом
Назаренко Марія Сергіївна _____
/підпис/

Науковий керівник:
к.псих.наук
Осичка Олена Василівна _____
/підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	4
1.1. Сутність поняття "конкурентоспроможність підприємства"	4
1.2. Процес управління конкурентоспроможністю: структура та наповнення	10
1.3. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства	16
РОЗДІЛ 2. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПП «РЕНІЛІС»	23
2.1. Аналіз ринку стивідорних послуг України	23
2.2. Загальна характеристика та аналіз фінансового стану ПП «Реніліс»	34
2.3. Оцінка конкурентоспроможності ПП «Реніліс»	42
2.4. Заходи з підвищення конкурентоспроможності ПП "Реніліс"	46
2.5. Оцінка конкурентоспроможності ПП «Реніліс» після заходів	55
ВИСНОВОК	57
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	58

ВСТУП

В умовах нестабільного розвитку ринку стивідорних послуг та прийняття закону про концесію морських портів транспортно-логістичні підприємства вимушені бути клієнтоорієнтованими та знаходитися в постійному пошуку заходів щодо залучення споживачів та підвищення власної конкурентоспроможності. Це підвищує актуальність обраної теми дослідження.

Метою роботи є дослідження теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємства та застосування отриманих знань для підвищення конкурентоспроможності ПП "Реніліс".

Завдання дослідження:

- вивчити сутність поняття "конкурентоспроможність підприємства" підприємства та встановити основні етапи управління конкурентоспроможністю підприємства;

- проаналізувати ринок стивідорних послуг України;

- запропонувати заходи щодо удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства.

Об'єктом дослідження є ПП "Реніліс" – підприємство, що надає послуги перевалки мінеральних добрив та зрідженого вуглеводного газу.

Предметом дослідження є процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Методи дослідження, використані в роботі, включають: метод абстрагування та групування (для уточнення сутності поняття "конкурентоспроможність підприємства"), модель п'яти конкурентних сил М. Портера (для аналізу розвитку ринку стивідорних послуг); метод попарних порівнянь (для встановлення значущості факторів конкурентоспроможності), методика фінансово-економічного аналізу.

Інформаційну базу дослідження становлять сучасні наукові праці та публікації періодичних та електронних видань, законодавчі акти та нормативні документи України, статистичні данні.

ВИСНОВОК

Вважаємо за потрібне розуміти конкурентоспроможність підприємства як порівняльну перевагу по відношенню до інших підприємств, як здатність бути кращим за конкурентів, тобто за основу взяти трактування М. Портера, що повною мірою підкреслює всі характеристики поняття (відносність; зумовленість; об'єктивність; динамічність). Найбільш часто пропонованими в науковій літературі етапами управління конкурентоспроможністю підприємства є: пошук та узагальнення даних для формування потенціалу конкурентоспроможності, вивчення конкурентоспроможності підприємства, відокремлення конкурентних переваг та встановлення ключових факторів успіху, формування конкурентної стратегії та тактики.

Аналіз динаміки обсягів допоміжних транспортних послуг морських, річкових портів та причалів з обробки вантажів (стивідорних послуг), то після тривалої негативної тенденції їх скорочення в останні три роки вони почали зростати. У 2019 р. перевалка зростала за всіма напрямками – експорт, імпорт, транзит. Розвитку транспортно-логістичної системи України сприяє фактор зростання обсягів торгівлі (оптової та роздрібною), у тому числі сегменту e-commerce. За результатами дослідження ринку за методом конкурентних сил М. Портера найбільшу питому вагу отримала конкурентна сила "діючі конкуренти" та "покупці", що вказує на необхідність удосконалення обслуговування клієнтів та в такий спосіб покращення конкурентної позиції стивідорної компанії на ринку.

За результатами оцінки конкурентоспроможності підприємства було встановлено, що підприємство поступається конкурентам за рядом факторів. Для підвищення конкурентоспроможності було запропоновано модернізацію вантажно-розвантажувальної платформи, що дозволить збільшити пропускну здатність терміналу та підвищити його продуктивність. Запропонований інвестиційний проект з модернізації вантажно-розвантажувальної платформи буде реалізовано за 1,7 років з індексом дохідності 1,18. За результатами реалізації проекту конкурентоспроможність підприємства зростає.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Douglas S.P. Examining Generic Competitive Strategy Types in US and European Markets / S.P. Douglas, D.K. Rhee // Journal of International Business Studies. — 1989. — Vol. 50. — P. 437—463.
2. Porter M.E. Competitive Advantage of Nations / M.E. Porter. — New York : Free Press, 1990. — 426 p.
3. Scott B. US Competitiveness and the World Economy / B. Scott, G. Lodge. — Boston: Harvard Business School Press, 1985. — 642 p
4. Балабанова Л.В. Управління конкурентоспроможністю підприємств на основі маркетингу: монографія [Текст] / Л.В. Балабанова, А.В. Кривенко. - Донецьк: Дон ГУЕТ ім. Туган-Барановського, 2004. - 147 с.
5. Благодир Л.М. Зміст категорії «конкурентоспроможність підприємства» на сучасному етапі //
6. Бойко М.О. Сучасні тенденції розвитку стивідорних компаній України // Вісник економіки транспорту і промисловості. - № 63. - 2018 . - С. 133-144
7. Борисюк І.О., Єрьоменко А.В. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства
8. Брайковська А. Дослідження особливостей формування ринку транспортних послуг як середовища функціонування підприємств транспорту// Економіст - №9. – 2012. – С. 50-54.
9. Бшарат Н. Теоретичні засади концепції конкурентної стратегії управління потенціалом конкурентоспроможності торговельних підприємств // Економіка та держава. - № 9. – 2019. – С. 78-82.
10. Вишли в плюс. Підсумки 2018 року для українських портів // Сайт Адміністрації морських портів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://uspa.gov.ua/pres-tsentr/analitika/analitika-2019/16764-vishli-v-plyus-pidsumki-2018-roku-dlya-ukrajinskikh-portiv>
11. Гречкосій І.Д., Осичка О.В. Розробка стратегії розвитку підприємства

шляхом підвищення інвестиційної привабливості / І. Д. Гречкосій, О. В. Осичка // Вісник соціально-економічних досліджень : зб. наук. праць; ОНЕУ. – Одеса, 2018. – № 65 (1). – С.79-86

12. Гриньов А.В., Шульженко В.В. Засади системного управління конкурентним потенціалом підприємства. //Ефективна економіка. - 2010. - № 2. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=138>
13. Грицина Л.А., Кошівська М.В. Сучасний стан та перспективи розвитку транспортної логістики в Україні // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. - №18. – 2018. – С. 11-18.
14. Діденко Є. О. Управління конкурентоспроможністю юридичної компанії на основі визначення ключових факторів успіху в умовах насиченого конкурентного середовища / Є. О. Діденко, А. Г. Ткаченко // Технології та дизайн. – К. : КНУТД, 2014. – №4 (13). С. 43-52.
15. Інформація щодо основних економічних показників розвитку України // Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
16. Калюжний В. Я, Зубко Т. Л. Підвищення конкурентоспроможності підприємства // Економіка. Менеджмент. Бізнес. - № 3 (13). – 2015. – С. 127-132.
17. Касич А.О., Глущенко Д.О. Теоретичні та практичні аспекти управління конкурентоспроможністю підприємства // Економіка та держава. - 2016. - № 11. - С. 65-70
18. Кваско А.В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємства // Наукові записки. -2017. - №1 (54). – С. 111-118
19. Кваско А.В. Формування конкурентоспроможного потенціалу підприємства.// Бізнес та інтелектуальний потенціал "Інтелект ХХІ". - № 1-2. - 2013. - С. 114—121
20. Кириченко О. М., Мігдальський А. В. Методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства // Ефективна економіка. - № 2. –

2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5428>

21. Кирчата І.М. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства: аналіз та систематизація // Глобальні та національні проблеми економіки. - №8. – 2015. – С. 417-422.
22. Клименко С.М. Управление конкурентоспособностью предприятия: Учебное пособие // С.М. Клименко, О.С. Дуброва, Д.О. Барабась, Т.В. Омеляненко, А.В. Вакуленко. – К.: КНЭУ, 2006. - 527 с.
23. Колмакова О.М., Андріянова О.А. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства // Молодий вчений - № 5.1 (57.1) - 2018. – С. 37-41
24. Крючкова Ж. В. Дослідження сутності конкурентоспроможності та конкурентоздатності аграрних підприємств // Агросвіт. - №7. – 2016. – С. 44-50
25. Кузнецова І.О. Карпенко Ю.В. Планування діяльності підприємств: структурний аспект (Монографія) / Ю.В. Карпенко, І.О. Кузнецова // Монографія. – Одеса: Атлант, 2012. – 209 с.
26. Лук'янова О.М., Кривцун Д.Ю. Світовий досвід та перспективи розвитку транспортно-логістичної системи України // Економіка і суспільство - №18. – 2018. – С. 166-172
27. Малащук Д.В., Гринчак Н.А. Сучасний стан та особливості розвитку світового ринку логістичних послуг // Ефективна економіка . - №6. – 2018. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/6_2018/34.pdf
28. Морські порти за підсумками 2019 року збільшили обсяги перевалки вантажів на 18,4% // Бізнес-портал mind.ua [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mind.ua/news/20206656-morski-porti-za-pidsumkami-2019-roku-zbilshili-obsyagi-perevalki-vantazhiv-na-184>
29. Наконечна Т. В., Гринів Н. Т., Данилович Т. Б. Особливості розвитку ринку логістичних послуг в Україні // Науковий вісник Ужгородського

національного університету. - №24. – Ч. 2. – 2019. – С. 139-144

30. Нижче ватерлінії // Діловий медійний портал Business.ua [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://business.ua/business/3625-nizhche-vaterliniji>
31. Павлова Т.В. Оцінка конкурентоспроможності підприємства переробної галузі і розробка рекомендацій щодо її підвищення: звіт про науково-дослідну роботу / Т.В. Павлова, А.Л. Сабадирьова, Д.Е. Салавеліс. — Одеса, 2013. - 172 с.
32. Полякова О.М., Шраменко О.В Сучасні тенденції розвитку транспортно-логістичної інфраструктури в Україні і світі // Вісник економіки транспорту і промисловості . - № 58. - 2017 . – С. 126 - 134
33. Хейс Р. Стратегический менеджмент: учебник / Р. Хейс, С. Уилрайт, Д. Кларк; пер. с англ. Н.И. Алмазовой. — М.: ООО "Издательство Проспект", 2003. — 32 с.
34. Шандрівська О.Є., Шевців Л.Ю. Комплексний аналіз ринку логістичних послуг в Україні // Економіка та управління національним господарством. - №7(181). – 2016. – С. 163-173
35. Шарко В.В. Конкурентоспроможність підприємства: методи оцінки, стратегії підвищення // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія Економіка. - 2015. - № 2(4). – Ч.2. – С. 120-126
36. Швед Т.В., Біла І.С. Оцінка конкурентоспроможності підприємства // Економіка і суспільство. - № 8. – 2017. – С. 405-410
37. Яцюта О. Транспортно-логістична система України в умовах європейської Інтеграції // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2016. - № 3. – С. 89-99